

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrsté za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovec,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XXVI.

V Celovcu, 26. januarja 1907.

Štev. 4.

 Današnja številka obsega 6 strani.

Opomin naročnikom!

Dasi smo dopolnili že 4. teden po novem letu, je še vedno skoro tri četrtine naročnikov z naročnino na dolgu. Ker so stroški za list veliki, a se na drugi strani trudimo, da kolikor mogoče vsestransko, tudi s povečanjem lista, ustrezemo svojim naročnikom in bralcem, zato nujno prosimo, da tudi naročniki storé svojo dolžnost ter čimpreje dopošljejo svojo naročnino, ki naj se plačuje vselej za naprej, in sicer 4 krone za celo leto.

Kdor bi naročnine do 5. marca t. l. ne vposlal, ali dotlej svojih stvari ne spravil v red, bi bili neljubo prisiljeni, mu ustaviti list.

Ravno tako prosimo tudi vljudno vse dolžnike inseratov, da poravnajo prej ko mogoče svoj dolg.

Upravništvo „Mira“.

Naš čolnič otmimo!

Naš slavček, pesnik Simon Gregorčič, ni več med živimi, a krasna pesem, katere naslov nosi ta dopis, je biser slovenskega pesništva, zvesta in naravna podoba koroških razmer in mojstrska slika življenja, stremljenja in bojevanja Slovencev sploh, posebno pa nas Slovencev na Koroškem. Mi koroški Slovenci smo čvrsti, žilavi in nadarjeni narod; mi smo občudovanja vredni verski, gospodarski in narodni mučeniki. Verski bili so tlačeni naši očetje do časa sv. Modesta, gospodarski podjarmljeni smo bili od časa Babenberžanov do naših dni; naši pradedi zidali so pod bičem in ječo nemškimi vitezi na težko pristopnem skalovju gradove in trepetali pred vsemogočno besedo teh, po večini brezsrčnih tujcev. Ne pedi zemlje, ki so jo obdelovali, niso smeli imenovati svojo last, ne besede ziniti zoper

povelje nemškega viteza. To so bili hudi, trdi, grozni časi; a naš narod jih je preстал. Ti časi so minuli, a narod živi! Živi? Ne! Naš narod šele živi. Do življenja si pripravljala šele pot. Njegov čolnič še ni v zavetju. Dolžnost in ljubezen nam kličeta: „Naš čolnič otmimo!“ Dolžnost, spoštovati vero in jezik naših očetov, ljubezen do njih in do lastnega rodu: to sta vesli, s katerimi bomo oteli „naš čolnič pogube“. Prosto se gibljemo v verskem oziru, dobro vedoč, da si bodo nasprotniki „Petroveskale“ razbili svoje črepinje ob nji; utrjujemo si vkljub vsem težočam tudi svoje gospodarsko stališče v kolikor mogoči meri; a priboriti si zadnji biser za krono našega narodnega življenja: to je boj na življenje in smrt. To je pot, ki se za nas narod šele pripravlja. To je boj, ki ga bijemo mi, boj za veljavo našega jezika v javnosti. Ta boj je ljut in postal bo brezobziren tudi na naši strani; kakor je že vedno na strani Nemcev. Po božji in človeški postavi imamo pravico do obstanka kot Slovenci, saj moramo tudi svoje dolžnosti kot avstrijski državljani izpolnjevati in nihče še ni nam prepovedal, plačevati davke kot Slovenci. Zakaj torej ne more priti naš mili, lepi jezik v javnosti — v uradih — do veljave? Ali so tega samo Nemci krivi? Nikakor! Nemec je sicer naš srditi, naravni, rekel bi, zgodovinski nasprotnik in naj pripada kateri „pekariji“ hoče; on v odločilnem trenutku vendarle sovraži vse, kar ni nemškega ali nemško; on zanikava enakovrednost in enakopravnost vsakega drugega naroda. Najbolj pa sovraži Nemec Slovana, ker se tudi Slovana po pravici najbolj boji; seveda v svoji nemški oholosti, nadutosti in v svojem prirojenem narodnem napuhu, tega strahu javno ne kaže, dokler bomo v naši narodni slepoti izročevali Slovenci njemu naš narodni čolnič v oskrbovanje. Ne bomo oteli našega čolniča pogube, dokler bo Nemec poveljeval na njem. Nemec je oni, kateri se z vso srditostjo zaganja v naš narodni čolnič in ga je vsak trenutek pripravljen potopiti v morju življenja. Smrt Slovanu, je želja Nemcev! In takim ljudem iz naroda, kateri je na naše stroške postal veljaven, ljudem iz naroda, ki je bil Turek za nas, izročamo mi sami — skrb za nas. In ne le skrbi za nas, še več izročamo mi sami našim na-

rodnim nasprotnikom. Vso moč, vso veljavo in vso oblast nad nami in našimi otroki izročamo svojim narodnim nasprotnikom. Sramota za nas je ta naša narodna slepota; sramota, ki je ni večje na svetu. Sramota in — resnica! Če nemški berač — v besede pravem pomenu — prosi svoj milodar pri dobrosrčnih Slovincih, stori to v svojem maternem, nemškem jeziku. Mi pa, ki plačujemo davke, ki izpolnujemo vse državljanske dolžnosti, mi pa niti toliko poguma nimamo, da bi zahtevali za naš denar naše blago, za naše dolžnosti naše pravice — za naša usta naš jezik. Osramočeni stojimo pred — nemškim beračem. Fej! Le nič ne prikrivajmo svoje slabosti. Svoje slabosti prikrivati, se pravi samega sebe ubijati! Kdor se hoče iznebiti svojih napak, mora najprej vedeti in spoznati, da ima napake. Naš narod slovenski na Koroškem je čvrst in nadarjen; veliko in svežo življensko moč ima v sebi, a je ne pozna in ne porablja povsod v svoj prid, ampak v prid našega — svojega — nasprotnika in to vsled svoje „kurje slepote“, na kateri še zmirom velik del našega naroda na Koroškem trpi. Narodna mlačnost in občudovanja vredna malomarnost v političnih rečeh: to je krivo, da se prezira, zaničuje in preklinja naš rod s strani naših tujih in domačih nasprotnikov; mlačnost in malomarnost naša sta krivi naših neuspehov glede našega jezika v „šoli, uradu in javnem življenju“. Uradnikom, učiteljem, trgovcem in obrtnikom mrzi naš slovenski jezik samo zaradi tega, ker je mnogoterega Slovence na Koroškem še sram, biti in imenovati se Slovenec. Kdor pa zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Takim nemčurkim falotom pa izročuje naš kmet — naš narod — še v mnogih krajih vso postavno oblast v občini in v šoli; tam, kjer ljudstvo samo ustvarja svojo usodo in usodo svojih otrok. Naš čolnič vodijo še v mnogih krajih močje, kateri nimajo ne pojma ne smisla, ne pameti ne volje, delati v prid kmetu trpinu. In vendar jih voli kmet sam. Zakaj? Zato ker — znajo nemški in jim je kmet nekaj dolžan ali pa zaradi tega, ker kmet v svojem božjem strahu misli, da brez pomoči takih „štimanih gospodov“ izhajati ne more. Bedarija! Kmet, kateri v prvi vrsti vzdržuje vse druge stanove, si nalaga prostovoljno sam tako

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Jurij Trunk.

Na Galilejskem.

(Dalje.)

3. Na Galilejsko morje.

Čisto drugačen je ples na jutrovem. Plesišče ni kaka zaduhla, z dimom napolnjena dvorana, ampak prosta božja narava, prostor vedno zelenimi oljkami ali pod resno palmo, kjer veselja ne zadržuje nobena stena in se srčen vrišč lahko razlega tja do modrega nebnege oboka. Plesalci niso pomešani kakor prismojena godlja, ampak popolnoma po spolih ločeni. Navadno plešejo le ženske, dočim so drugi le gledalci. Ples se vrši na dva načina: ali se vstopijo ženske v kolo in se gibljejo po gotovi meri, ali pa se v krogu suče posamezna deklica, včasih tudi po dve, po taktu, katerega jim poje cel krog. Piskavec in trobentačev Arabec ne pozna, vsaj ne pri plesu. Eden ali dva preprosta bobna zadostujeta, vse drugo je včasih prav lepo ubrano, otožno petje, in po meri petja se plesalci gibljejo s kraljevsko dostojnostjo in nedosežno eleganco. Roke drže okoli ledja ali pa sučejo v zraku pester pajčolan. Gotovo je le ta ples izraz pravega veselja, in lahko je umevno, da so Judje plesali pri službi božji ter celo kralj David pred skrinjo zaveze.

Dospevši na sedlo smo se malo odpočili ter se še enkrat ozrli na lepo ravan pod nami. Menda je bilo ravno v tej dolini, kjer so apostoli v soboto smukali klasje, radi česar so farizeji Gospoda surovo napadli, a on jih je zavrnil na dostojen način. Kraj je prijeten, tla neznansko rodovitna, a vse precej slabo obdelano.

Na desni strani se vidi nekoliko na višini vas Lubije. V bližini je l. 1799, meseca aprila, francoski general Junot premagal mnogoštevilne Turke. Nekoliko dalje se na levi prikažeta rogova gore Hattin, kjer so moslimi potokli križarje in tako uničili jeruzalemsko kraljestvo. Tu je Zveličar menda tudi storil znani čudež, ko je nasitil 5000 mož s peterimi kruhi. V bližini se vidijo kamni, katerim ljudje pravijo „kamni kristjanov“, kar se je gotovo ohranilo še od čudeža.

Še nekoliko vozimo in globoko pod nami se zablišči temno-modra ravan Galilejskega morja.

Dvojen čut se me je polastil, ko sem iz višine prvokrat zagledal bregove tega jezera. Moje srce se je veselilo, da sem smel tudi jaz gledati one kraje, kjer je naš Gospod tako rad prebival, da zrem bregove „Gospodovega jezera“, in to je veselje kristjanovo; drugič pa me je s silo objelo tudi veličanstvo krasne pokrajine in to je veselje človeško. Kolikokrat je pač tudi Zveličar stal na tem mestu in je zrl doli v čudovitno globino svojega jezera in tja na lepe bregove, in dalje na visoke gore libanonske in čez ves ta pokrajinski kras je gledalo njegovo božje oko v večne dvorane njegove nebeške domovine.

Solze veselja so mi stopile v oči, tiho in nemo sem zrl te kraje, nad katere je Gospod

razlil vse blaženosti svojega božjega srca, in skoraj nisem zapazil, da se je cesta nagnila precej strmo navzdol. Na raznih ovinkih se vidi zdaj ta, zdaj oni del jezera, končno pa smo prišli do črnega, na pol podrtega ozidja in skoz velika vrata vidim mesto, ki je dandanes ob jezeru, namreč Tiberijo, ali Tabarijeh, kakor mu pravijo Arabci.

Dasi je nas tudi na višini solnce precej peklo, smo zapazili, prišedši v Tiberijo, da je izredno toplo, in pot je nam neprestano lil s čela. Galilejsko morje leži namreč 208 metrov pod morsko ravnino in je vrhu tega okoli in okoli obdano od gorovja. Gorko podnebje je sicer malo neprijetno, nekoliko tudi nevarno radi pogoste mrzlice, a obenem je za zemljo in za rastlinstvo jako ugodno, tako da so bregove tega jezera že od nekdaj prištevali najrodovitnejšim pokrajinam sveta.

Mesto šteje do 4000 prebivalcev, večinoma Judov, in je jako nesnažno. Arabci pravijo, da tukaj stanuje kralj vseh bolh, zastoj ta govorica gotovo ni nastala. Mesto je sezidal nekoliko let pred Kristusom Herod, menda na mestu starega grobišča. Zato se Judje niso hoteli tam nastaniti, ker je bilo mesto nečisto, le razno sodrgo, roparje, hndodelce itd. je dobil Herod. Lahko se tudi trdi, da Zveličar v to mesto ni prišel. Frančiškani imajo tukaj svetišče, posvečeno sv. Petru, kjer sem drugi dan tudi maševal. Nekateri menijo, da bi bil tukaj čudoviti ribji lov, a ni verjetno, ravno tako ni gotovo, da bi bil sv. Peter tukaj dobil oblast čez vso cerkev, vendar se tu ne gre ravno za kraj, ampak za skrivnost.

 Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

ponižanje. — In to v času napredka, svobode in omike. Zakaj? Zato, ker naš slovenski kmet ne pozna svoje moči, svoje veljave in oblasti in svoje postavne pravice. Zato, ker naš kmet sploh premalo, deloma nič ne čita svojih, dobrih slovenskih časnikov in knjig. Duševna hrana, katero si slovenski kmet naročuje pri svojih verskih in narodnih nasprotnikih in drago plača, ga pa pelje v verski in narodni propad. Slovenci! Zbudite se! Kdor dremlje, naj vstane, kdor je zbujen naj zbujaj, kdor je poučen, naj poučuje. Vsi pa vse, za vsakega v vsem, v narodni blagor sklenimo: „Naš čolnič pogube otmimo.“

F. Grafenauer.

Kaj hoče socijalna demokracija?

Obrekovalci.

Če je dunajski strankarski shod sklenil, bojevati se zoper duhovščino z vsemi dopustljivimi sredstvi, bi pošten človek mislil, da je dopustljivo, kar je pošteno. Socijalni demokrat pa misli drugače: on pravi, da je dopustljivo vse, kar se ne more kaznovati z zaporom, ali denarno globo. In tako sredstvo so socijalni demokratom v prvi vrsti obrekovalja, zaradi katerih se jih tožiti ne more.

Nekaj zgledov:

Socijalno-demokratski listi so poročali, da se je l. 1900 neki pater Abele v Elvangu pregrešil zoper pravost: ali Abele ni bil kak duhovnik, marveč stavec! Tisti čas so socijalno-demokratski listi poročali, da je v Solnogradu bil obsojen „far“, a vse vkup je bilo zlagano. Človek, ki so ga dolžili, bil je le mežnar, in obsojen tudi ta ni bil.

Leta 1902 stopil je neki časnikar v Milanu v zvezo z raznimi nemškimi listi in je začel tam fabricirati infamne izmišljotine zoper duhovščino. Ali katoliški časniki so si omislili v Ahenu osrednji urad za poizvedovanje v takih slučajih. Ta urad povprašuje na mestu, če se je v svet raztrosila kaka zlobna vest, naperjena zoper duhovščino in katoliško cerkev. Ta urad je zasačil tudi tistega lažnika, dopisnika liberalnih in socijal-demokratskih časnikov. Ta lažnik je l. 1902 iznašel vest o bogoslovcu Majoranu, ki je baje v Salernu umoril svojega otroka. Povpraševalo se je, in glej: Majorano ni bil klerik, marveč neki izprijen potepuh. Pozneje je poročal o nekem Orsinu, kot duhovniku, tatu iz Korzike; a tudi ta ni bil duhovnik. Iz Neapolja se je izmislila vest o neki redovnici Filomeni, ki je baje spravljala dekleta v grešno priloznost: a glej, ko se je na mestu popraševalo, dokazalo se je, da je cela stvar izmišljena. V Neapolju nikdo ni vedel kaj o sestri Filomeni, tudi sodnije ne. Malo pozneje je poročal tisti tiček o nekem duhovniku Nikola Bernardini iz Benetek, ki je bil baje na dvaindvajset let obsojen, in poročalo se je o kapucinu Emanuelu iz Brešije, ki je baje hotel umoriti učenko in je bil za to obsojen na devetnajst let: a na mestu niti Bernardinija niti Ema-

Ko je bil Jeruzalem razdejan, je bila Tiberija središče judovskega ljudstva in je večinoma še dandanes središče judovske učenosti. Tu so živeli sloveči judovski učenci, in celo sv. Jeronim se je v hebrejskem jeziku dal poučiti od nekega rabija iz Tiberijade. Med tamošnjimi Judi jih je mnogo iz Galicije, ki govore neko spakodrano nemščino, katere ni lahko razumeti. Večinoma so razcapani reveži, da se ti smilijo v srce. Pred tremi leti se je tukaj vgnezdila kolera, ki je pomorila tretjino prebivalstva. Naš gostilničar nam je pripovedoval pretresljive dogodke iz one dobe. V par urah je bil človek zdrav in mrtev, ljudje so vpili in klicali Boga na pomoč noč in dan. Končno ni bilo več koga, ki bi bil mrlič pokopal in so ti ležali po hišah in ulicah, ker je bilo mesto obdano od straž in ker nihče ni smel ne noter ne ven, je začelo ostalim primanjkovati živeža in kuriva. Mislili so, da bodo vsi morali umreti, a po strašnih treh mesecih je huda kuga vendar ponehala. Ob času nesreče izgubi jutrovec glavo, in edino le toži tako pretresljivo, da mora človeka ganiti, če bi imel tudi kamenito srce.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

* Čuden lovec. Sosed: Zakaj ne gre tvoj mož nič več na lov? Odgovor: „Prepovedala sem mu, ker je zajce lovil, kozle streljal in „mačka“ domov nosil.“

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

nuela nikdo ni poznal, ker je vse zlagano in izmišljeno. Tako se piše v socijal-demokratskih časnikih dan na dan, leto na leto. In ne samo v socijal-demokratskih listih se vse te vesti razširjajo, marveč tudi v liberalnih in zlasti v učiteljskih listih, na Koroškem posebno v učiteljskem listu, ki ga izdaja neki celovski protestant, in žalibog tudi v kmetskem listu, ki ga izdaja koroški Bauernbund. Kdo zna preračunati, kolika poguba bo tako časnikarstvo za vsako družino, kamor ti listi prihajajo. Duhovniki se slikajo, kot da bi bili razbojniki — in nikdo jih ne brani. Napada se duhovski stan, a sodniki se ne ganejo. Če bi kdo tako napadal sodnike, šel bi za vse življenje v ječo — a duhovnik? Liberalizem že ve, zakaj jih ima tako rad.

In zakaj se tako zaganja v duhovščino? Ker so oni učitelji morale, učitelji in oznanovanci zapovedi božjih. Boj bi se ne bil zoper duhovščino, ko bi ti bili le kaki javni uradniki, a socijalna demokracija iz dna srca sovraži vero v Boga, kolne vero v Boga, kolne vero v nemrljivo dušo, sovraži vero v večno pravico, v večno kazen, večno zveličanje. „Wann ich einen Schwarzen sehe, habe ich schon genug gefressen“, rekel je zadnjič neki socijalni demokrat, ko je srečal v Celovcu duhovnika. Ali ni dolžnost vseh poštenih ljudi, upirati se z vso odločnostjo zoper tako stranko? Da, dolžnost je, in skrajni čas je, da se upremo proti socijalni demokraciji, upremo pa tudi proti tisti gospodi, od katere prihaja ta gadja zalega.

Socijalno-demokratska - vsenemška kompanija.

Ko so Vsenemci začeli svoje gibanje „proč od Rima“, našli so v socijalni demokraciji navdušenega zaveznika. Sicer rdečkarji zatrjujejo, da jim je vera privatna stvar, a vemo, kako to mislijo! Časnik „Arbeiterwille“ pisal je dne 21. marca 1905: „Razne prikazni žive in nežive narave, boleznij, smrti, naš fizični in moralni razvoj ne pripisujemo več bitju, ki bi bivalo nad nami (Bogu). Stari nauk o Bogu je izgubil svoj pomen popolnoma, in s tem postane človeški rod šele polnoleten. Naše delovanje se mora obračati proti vsaki veri. „Proč od Rima,“ ta klic je opravičen, ali njegov namen je pretesen. Da bomo znanstveno spoznali, kako človek postane, kako se njegovo telo in njegov duh razvijata, za to je treba človeški rod že v mladosti pripravljati. In to bomo morebiti dosegli tako, da s političnimi sredstvi vzamemo cerkvi ves vpliv na otroške duše. Svobodnim mislim so pa veropovedanja, ki imajo manj vernikov, bolj pristopna, zato bi bilo napačno, če bi nezrele ljudske mase pustili v rimsko-katoliški veri. Le manjšine so radikalne. Avstrijski protestantizem in starokatolicizem nam dajeta več priloznosti, pripraviti se za tisto dobo, ko bomo spoznanje narave imenovali vero, in ko bode verska družba brez veropovedanja.“

Delavci prihajajo z dežele v mesto. Morebiti so kmetski sinovi, kmetske hčere. Tem izruti vso vero iz srca, ni lahko mogoče; zato naj služi luteranstvo kot neka prehodna vera. Veropovedanje brez spovedi, brez verskega pouka, brez greha, brez dobrih del, tako veropovedanje je luteranstvo, seve taka vera ljudi pripravlja za socijalno demokracijo. Vsaj že vsak smrtni greh vzame človeku pravo vero, ki je potem v grešniku le še kakor neka iz tal izdrta roža, ali kak organizem, ki je umrl. Če ima vsak smrtni greh v duši take posledice, kaj šele odpad od vere. Zares lepa priprava za rdečo vero. In socijalna demokracija ni zadovoljna s svojo agitacijo zoper vero in duhovščino. V svojem Hainfeldskem programu tirja postavko, ki bi verski pouk iz šole odstranila. Ta tirjatev našla je glasen odmev v liberalnih in vsenemških krogih.

V listu: „Freie pädagog. Blätter“ (1894, šte. 48) pisal je voditelj avstrijskih liberalnih učiteljev Jessen: „Avstrijski učitelji se bodo pridružili socijal-demokratskemu gibanju, ker vedo, da ima socijalna demokracija kaj bodočnosti. Bolj ko bomo podpirali socijalno demokracijo, bolj ko se tej stranki pridružujemo, tem prej bo zmagala reakcionarne elemente, in potem se bomo mogli zopet posvečevati svojemu poklicu.“ Stvar ni tako hitro šla: Tudi učitelji socijaldemokraciji niso priporili simpatij ljudstva, da, javno mnenje se začelja resno vpraševati, ali se more mladina izročevati v vzgojo in pouk učiteljem-rdečkarjem. Žal, da katoličani ne nastopajo proti tako neznosnim razmeram z zadostno odločnostjo. Kako je vendar žalostno, da vidimo že leta in leta učitelje delovati na socijalno-demokratskih shodih, in da vidimo zadnji čas tudi profesorje srednjih šol v kompaniji z rdečkarji ščuvati ljudstvo zoper Boga in vero! In nikjer ni oblasti, ki bi to zabranila.

Sklep.

Kaj je torej storiti zoper to gibanje? Razločujemo v socijal-demokratskem gibanju versko-nravnostno stran od gospodarske. Svoje brezverstvo, svojo nenravnost ima socijalna demokracija od liberalcev. Ti so ta strup med narode sejali in ga še sejejo. Na visokih šolah so nameščeni prepogostoma v imenu „svobodne vede“ ljudje, ki uče vse drugo, le ne resnice, ki uče mladino brezbožnost. In tem naukom je mladina tem bolj pristopna, če se je morebiti že na srednjih šolah izpridila. Iz univerz pa nam prihajajo uradniki, zdravniki, odvetniki. Kako malo je takih, ki bi si bili ohranili kaj verskega prepričanja. Ali so jim res študije dale prepričanje, da ni Boga? Nemogoče! Slavni Pasteur, eden najslavnejših zdravnikov naše dobe, je dejal: Če človek dosti študira, bo prišel do vere, kakor jo ima verni bretonski kmet, in če se je še več učil, veroval bo, kakor bretonska kmetica. Poluveda pelje v brezverstvo, prava veda pa vodi k Bogu. Avstrijski narodi morajo delati, da dobe res katoliško univerzo, kjer ne bo mesta za ljudi, ki bodo mladino pohujševali. Narod mora pa tudi skrbeti za katoliške dijake, on mora podpirati katoliška dijaška društva. Na profesorje in učitelje pa naj bi pazile domače oblasti: k temu jih moramo prisiliti s svojimi katoliškimi časniki. In v ljudstvo mora prodreti misel, da je otrok last staršev, ne pa šolskih oblasti, in učitelj, ki deco pohujšuje z brezverstvom, o takem je dejal Zveličar: „Gorje človeku, ki enega iz teh malih pohujša! Boljše bi mu bilo, da se mu obesi mlinski kamen okoli vratu in se ga potopi v globino morja!“

Nasproti socijal-demokratskim društvom pa snujmo svoja društva. V teh zbirajmo naše hlapce, zbirajmo naše delavce, da se ne bodo pogubili.

Ali naše delovanje naj se ne omeji le na versko stran. Najvažnejša je ta, kajti vse drugo ne pomaga nič, če se je človek moralno izpridil. Ko je Zveličar učil apostole moliti, spomnil se je tudi „vsakdanjega kruha“. Imejmo ljubezen do ljudi, ki zdaj drvi v socijalno demokracijo, spoznajmo njihovo bedo, ponudimo jim prijateljsko roko, da ne bodo pomoči iskali le v revoluciji. Kar ima socijalna demokracija opravičenih terjatev, vzela jih je iz krščanskega programa. Katoličanov dolžnost je, skrbeti za posle in delavce, v kolikor je pravično, potem pa bodo uspešno odvrčali, kar je v socijalni demokraciji pogubnega. K temu pa je treba živahnega socijalnega gibanja, treba proučevati socijalno vprašanje, treba shodov, treba pouka: na kratko, treba je dobrih socijalnih časnikov, treba dobrih družtev, ki ne bodo le plesala, marveč družtev, ki bodo socijalno mislila in delala. Za to delo se mora narod navdušiti, dati se mu mora zaupanje v krščanski socijalizem. In ta mora razviti zmagovalni svoj prapor nasproti demokraciji in liberalnim njenim voditeljem.

Koroške novice.

Predpustna veselica v Celovcu, ki je bila napovedana na dan 6. svečana, se ne bo vršila.

Značilno. Seifriz kandidira v celovškem okraju. Čudno! Res čudno! Kaj mu „domači“ okraj ne „diši“ več? — Pred kratkim je bil zaupni shod nemških nacionalcov v Sinčivasi, na katerem se bi bil moral določiti nemški kandidat za slovenski volilni okraj, ali kandidata niso mogli določiti, ker ga nimajo. Ponuja se jim menda neki slovenski janičar, pa ta jim je premalo tajč pa fortšritlih! Torej dosedaj nič!

Razni slovenski časopisi so prinesli vest, da kandidira v slovenskem volilnem okraju g. Piskernik, belski župan. Nam o tej kandidaturi ni nič znanega.

Celovec. (Pošta.) Kakšne razmere vladajo na tukajšnji pošti, lahko iz sledečega slučaja sklepamo. Dne 7. listopada v Gradcu oddana dopisnica je dospela dne 8. listopada v Celovec, v dotičnikove roke pa šele 14. grudna, čeravno je bil naslov natančen. Torej rabila je celih 36 dni od celovške pošte do dotičnika, na katerega je bila naslovljena. Res žalostno!

I. izkaz darov za „Stavbeni sklad“ učiteljskega doma, za leto 1906. Celovec: Darovali so: Č. g. Jan. Sekol 8 K; Č. g. Val. Lakner 6 K; Mörtl Val. 3 K; po 1 K: Rožman Greg., Schiller Janez, Hafner Urh, Ulbing Tom, Benetek Anton, Žel Jan., Mikula Fr., Skofič Peter, Truppe Andr., Vidovic Jan., Kasl Leop., Šenk Fr., Tojnko Rok, Irgolič Ant., Wastel Fr., Knol Jos., Stritof Ant., Katnik Janez; Rauter 2 K; po 1 K: Kirchbaumer, Kandut, Thaler, Zulechner, Borovnik, Hebein, Kuhling, Sadolšek, Sibic, Wieser; Svanjak Mih. 24 vin.; slovenski bogoslovci namesto venca na grob Č. g. Val. Laknerja 31 K 46 vin.;

iz nabiralnika v bogoslovju 1 K; Pavel Karlbauer, sluga v bogoslovju 50 vin. Skupaj 78 K 20 vin. — Dješke: Poverjenik: Janez Puče, posestnik; Janez Puče 5 K; č. g. Karol Hraha, župnik, 5 K; Jurij Gözelt 2 K; po 1 K: Jurij Kolman, Jera Puče, Lovrenc Morič, Ana Kasl; Franca Kuhlig 40 vin; po 30 vin: Anton Gallo, Marija Klein. Skupaj 14 K. — Grebinj. Poverjenik: Miha Stuller; župan Cvetko Ellersdorfer 12 K; Miha Stuller 3 K; Rudolf Hariš 2 K; po 1 K: Jož. Menne, Rok Kristeč, Jurij Mesnar; po 40 vin.: Mark. Gradišnik, Prim. Kostrein. Skupaj 21 K 20 vin. — Krčanje: Jan. Nedved 11 K; Blažič Lekš 5 K; Kolman Höberl 1 K; Franca Hafner 1 K; Mat. Rapac 50 vin.; Andr. Blažič 30 vin. Skupaj 18 K 80 vin.

Košičevemu Pepeju v spominsko knjigo. Ko sem brskal med starimi listi in papirji, nalletel sem na „Slovenca“, 3. letnik, št. 10, izšlo 24. januarja 1867, torej ravno pred 40 leti. „Slovenec“ bil je takrat vseslovensko katoliško glasilo, ki je izhajal v Celovcu. Ogledoval sem si ga od spredaj in zadaj, od zunaj in znotraj, in našel marsikako zanimivost. Ena je ta, da je za katoliške slovenske groše bil „odgovorni opravnik“ — strmite — **R. Bertschinger**. Glavno reč pa moramo oti pozabjenosti in jo podati Košičevemu Pepeju v spominsko knjigo. Leto 1867 bilo je nekam podobno letu 1907; tudi takrat so se vršile volitve v deželni zbor, ko so malo prej prekucnili na Dunaju Schmerlinga. „Slovenec“, vršeč svojo nalogo, izdal je na koroške Slovence sledeči oklic:

„Slovinci na Koroškem!“

Sveta dolžnost političnih časnikov je, ljudi posebno zastran volitev deželnih poslancev pridno in vestno podučevati, pa jim pod ramo segati, da si volijo prave moze. „Slovenec“ je to svojo dolžnost zvesto spolnil in vabil rodoljube, naj iz vseh naših krajev naznanjajo moze, kateri se jim vredni spodobni zdijo za čestno in imenitno mesto deželnih poslancev. Glas naš ni ostal glas vpijočega v puščavi. Rodoljubi so nam pismeno in ustmeno na znanje dajali take moze. Opiraje se na te dopise in pogovore oklicuje „Slovenec“ imena tistih gospodov, ki so mu bili za deželne poslance priporočeni. Ti gospodje so: ..., Krasnik Štefan, župan in posestnik v Svetnej vasi (oče Košičevega Pepeta) ... In kakšen mož je bil Krasnik Štefan? Na to naj odgovori dopis v isti številki „Slovenca“: „Iz spodnje rožne doline. (Koga bomo volili?) Omikanih gospodov je po našej prelepej dolini še precej; pa kaj hočemo, ko je vse oglodala tista nemška kultura in politika, za katero boleha zdaj cela Avstrija. Voliti nam je treba moža, ki je sicer olikan, pa se tudi v politiki drži prave poti. Tak mož pa je g. Krasnik Štefan, župan in posestnik v Svetnej vasi. Hodil je v vse latinske šole, oskrbljuje zdaj doma veliko posestvo, tržuje in kupčuje z raznim blagom, peča se z raznimi stavbami in je po tem takem zveden na vse strani. Zraven pa slovi po celem dolini zavoljo svoje poštenosti, živja nje zaupanje in ljubezen cele občine in ima tudi srce do svojega slovenskega roda in jezika. In takega poslanca bi imela celovška okolica poslati v deželni zbor! ...“ In Košičev Pepe, ki naj si zgornje besede dobro prebere, kaže, da je poturica huji ko Turek!

S—j.

Borovlje. Gospoda A. Maurerja opominjamo, da odstrani nemške trakove iz okna, sicer se še enkrat zglasimo, kar mu gotovo ne bo po volji.

Iz Sel. Zanimiva novost za Sele je začasni babilonski stolp pred šolskim poslopjem, napravljen iz samega snega. Inženier si je v resnici s tem delom postavil do spomladi trajajoč spomenik. Razgled raz ta stolp je baje čaroben. Vsakomur je vstop dovoljen. Nevarnost je le za oženjene ljudi. Hajl pa cvik!

Sele nad Borovljami. (Naše razmere.) Nepričakovano sramotni poraz pri občinskih volitvah je generala naše nemčurske armade, nadučitelja Luleka, tako razkačil, da se kar jeze peni, in je baje pri „Vodanu“ prisegel, da ne bode miroval, temveč da se bode za nemštvo boril do zadnje kaplje krvi, dokler ne premaga njemu tako omraženih Slovencev v Selah. Toda sreča, da nima koza dolgega repa, ker ko bi ga imela, bi vse naokrog ž njim pobila, pravi pravljica. Vprašali bodete menda, odkod naenkrat ta silni pogum in tolika delavnost našemu do pred kratkim v javnosti tako malo znanemu učitelju? Odgovor na to vprašanje je lahek. Do njegovega prihoda v Sele in še nekoliko mesecev potem znalo se je o njem le to, da je dober učitelj, da je miren, in vse je kazalo, da želi v miru in prijaznosti z nami živeti, kakor je on sam to večkrat zatrjeval, da se ne bode mešal v naše politične zadeve itd. Z eno besedo, da je vreden sin svojega že raj-

nega očeta, bivšega učitelja med koroškimi Slovenci. Kot učitelj prestopil je na Štajersko in tamkaj bil nameščen v Makolah, in ker mu tudi tamkaj ni kazalo ostati, prosil je zopet za sprejem nazaj na Koroško. Mar mislite, da je to tako zlahka šlo? Gotovo je od svojih višjih sprejel gotove pogoje in načrt, kako mora postopati in za nemško šolo delovati, posebno pa, kako črteti in prezirati vsem oblastem tako mrzkega župnika v Selah itd., če želi kedaj v svojem učiteljskem poklicu napredovati. Ta načrt on sedaj natančno izvršuje. Pri tem, za njega nečastnem delu mu zvesto pomagajo borovška „südmarka“ in šulferajnski judeževi groši, katerih se baje naši narodni izdajalci že vesele. G. učitelju se toliko ne čudimo, da na vse kriplje dela za nemštvo, ker dobro vemo, da dela za svoj žep in za svojo boljšo prihodnost, z eno besedo, on mora po komandi tako delati; toda čudimo se le tistim kratkovidnim Selanom, ki ne vedo, kam pes taco moli, ter učitelju kakor „gimpelni“ sedajo na limanice. Zatorej, Selani, varujte se krivih prerokov, kateri prihajajo k vam v ovčjem oblačilu, znotraj pa so grabljivi volkovi!

Spodnji Rož. Nemški listi, eden bolj kot drugi, pišejo, kako so nas prepričali na Kočuhi nasprotni govorniki, in pridobili za se. Da se pa izve, da cel ta manever res ni bil brez uspeha, in kako resnična so poročila nasprotnih listov, naj spoznajo bralci „Mira“ iz sledečega: Novi odbor naše občine, ki je bil izvoljen že pred tem shodom, si je izbral namesto dosedanjega župana Ibovnika, ki je „Nemcem“ predsedaval na Kočuhi in si s tem zaigral zaupanje večine, gospoda Tomaža Wolf p. d. Tevžerja v Doljah. V krajni šolski svet je pa izvoljenih vseh pet odločnih naših pristašev. Po učitelju predlagani so ostali v manjšini. Krajni šolski svet se je že konstituiral in si izvolil vrlega gosp. Valentina Varh p. d. Kuharja svojim načelnikom. — Gospoda iz Borovelj in drugod niste prišli zastonj na Kočuho. Ta izvolitev je sijajen odgovor na pisarijo v „Štajercu“ in drugih nasprotnih listih. Slava zavednim možem!

Št. Jakob v Rožu. Zvedel sem iz precej verodostojnega vira, da išče c. k. okr. glavarstvo v Beljaku šentjakobskega poročevalca v nemške in nemčurske liste. Ta se namreč zlaže tolikokrat, kolikorkrat poroča v nemške liste, in pri poročanju je prav marljiv. Gospodje v Beljaku so seveda na prvi hip vse verjeli nemškim in nemčurkim listom in so se tako vsedli na lim tem zlaganim poročilom; tega so se baje zdaj že naveličali in hočejo prijeti zlo pri korenini: ime poročevalčeve bi radi izvedeli. Tukaj podam samo par zgledov iz zadnje dobe, ki kažejo resnicoljubnost dotičnega kljukca. Nemški listi poročajo, da so se stepli v Podrožčici delavci in da so enega vrgli v potok, ki teče iz Podrožčice, in da ga je nesla voda s seboj. Če bi se bilo v resnici kaj takšnega zgodilo, morajo seveda oblasti poseči vmes. Res pride nekdo preiskovat celo stvar, toda celi Št. Jakob, cela Podrožčica nič ne ve o tem. Zastopnik oblasti gre gledat tisti potok, ki je po nemških listih dva dni prej nesel s seboj nekega ranjenca, a vode je v struji samo toliko, da bi jo z lahkoto popil kak nemčur, ki je navajen na Šusterjevo prosto pivo, in niti kapljice vode ne bi teklo naprej. Zastopnik se je torej moral vrniti nazaj v Beljak in poročati svojemu šefu: „Ist alles erlogen.“ — Prišel je usodepolni 25. avgust z znanimi kravali. Nemški listi pišejo o ruskih razmerah v Št. Jakobu, Slovenci hočejo pobiti vse Nemce, nemčurje pa koj žive pojediti, ja, celo črno zemljo prosijo, naj jih pogrezne in požre. Ni veliko manjkalo, in nemško časopisje bi rotilo Prusijo, naj pride rešit šentjakobske „Nemce“ s celo svojo armado. Stvar se preiskuje. Posledica: Državno pravdnštvo toži edino Nemko v Št. Jakobu, Šusterjevo gospo, ker je hujskala svoje ljudi, naj pobijejo mirne Slovence. Zopet so jo torej dobili nemčurji po zobeh. — Spet poročajo nemčurjski in nemški listi: Kapelan je ustavil, ne vem kje že, neki vlak z množico Kranjcev. Kapelan mi je zatrjeval, da tega še nikoli v svojem življenju ni delal in takrat, ko se je nekaj takega govorilo o dijakih, on niti pri njih ni bil. Bil je tedaj v Rožeku. — Par tednov za tem pridejo orožniki k njemu: Nemški listi poročajo, da je on hodil s „Sokoli“ po Št. Jakobu in da so delali stvari, ki se niti približno ne dajo popisati. Okrajno glavarstvo zahteva natančen popis teh „groznih stvari“. Kapelanu je vse to neznano in tudi drug jim ni mogel dati kakšnega pojasnila, ker se ničesar ni bilo zgodilo. In spet so najbrž poročali orožniki v Beljak: „Alles erlogen.“ — Spet pride lepa nedelja. Gostov iz Kranjske je precej pri nas. V torek potem že pišejo nemški listi o kolih in kamenjih, ki so jih baje metali Slovenci. Kmalu na to pride iz Beljaka c. k. komisar in zasliši precejšnje število oseb in posledica: nemčurjski

razgrajč obsojen na 48 ur, ker je šel s kolom na Slovence, na Slovincih pa spet nič ne morejo najti, in če so tudi pripeljali kot priči samega g. nadučitelja in gnadljivo gospo iz pošte. Če je torej kdo kaj trpel zaradi teh „nemirov“, naj se gre zahvalit nemškim časopisom in njihovim poročevalcu. Samo ti so povzročili različne preiskave, in Slovenci bi bili res neumni, če bi preiskovalcem ne hoteli povedati vsega, kar so pri preprih videli in slišali. Okrajnemu glavarstvu je bilo po takšnih stvareh že dosti nemških farbarij, in da bi hitro izvedelo vselej resnico, je zaukazalo, da marširata zdaj vsako nedeljo dva orožnika po šentjakobskem „trgu“ in varujeta mir in red, katerega se nemčurji zdaj ne upajo več motiti. Če bi pa oblasti na vsak način hotele izvedeti ime poročevalca v nemške in nemčurske liste, jim dajem dober nasvet, naj malce poprašajo tistega, o katerem bi se mogle rabiti besede znane narodne pesmi:

— da 'ma kratke, kratke hlače,
dolge, dolge pa moštače!

Kot pri Št. Jakobu.

„Mladenčiči, v kolo se vstopimo,
k zvezi dajmo si roke!“

Mladenčiči na dan! Sovražnik naš je zasedel vse svoje „šance“, iz katerih oprezno gleda slovensko mladino, katera hodi še temna in nejasna pota. To se mu dopade, ker tako nas misli najljubše spraviti v svoje mreže; a ne boš, nemški Mihil, halt! Tako nekako so kričali z nami nemški, oziroma nemškutarski učitelji v šoli. To si je gotovo vsak izmed nas zapomnil in tega se hočemo držati; zatorej mladeniči na dan! Ne čitajte samo teh vrstic, ampak oglasimo se drug za drugim vsi, prav vsi. Mladeniška zveza je za nas neobhodno potrebna, saj vsak ve, da je le v slogi moč. Le tedaj, ko bomo enkrat vsi edini, vsi enih misli, bo naše delo uspešno, le tedaj bo naš glas mogočno zadonel na Mihnova dolga ušesa: do tu in ne dalje! Le tedaj bomo pokazali celem svetu,

„Da smo tudi mi Slovani,
da slovensk' je Korotan.“

Franc Fuger v Kotu, Št. Jakob v Rožu.

Lipa nad Vrbo. Gotovo je vsakega „Mirovega“ naročnika, kakor tudi mene, veselo pogrelo pri srcu, ko je naš vrli „Mir“ pred kratkim obljubil, da začne izhajati dvakrat na teden, če vsak naročnik stori svojo dolžnost, da poravna naročnino in pridobi, če ne več, vsaj enega novega naročnika. Na vsak način moramo za to skrbeti, da se naš edini koroški slovenski list poveča in razširi. Za par kronic, katere mu moramo potem več prispeti, lahko odklonimo vse druge izvenkoroške liste, kateri so nam bili itak pri vprašanju volilne reforme, katera je za nas tako žalostno izpadla, več ali manj nasprotni. Torej na delo, rojaki! Pregovor pravi: kdor ne napreduje, nazaduje. Skrbimo, da bomo vsestransko napredovali.

Lipa nad Vrbo. Jako me je razveselilo, ko čitam v zadnjem „Miru“ članek vrlega mladeniča Jožefa Krof v Šmarjeti nad Pliberkom, v katerem razpravlja in priporoča krasno misel mladeniške zveze. K vojakom jemljejo mladeniče v najboljših letih, ker taki jim zamorejo najboljše služiti. Gotovo bi bil tudi našemu koroškemu slovenskemu narodu, kateri je bil prav zadnji čas potisnjen na rob pogubohosnega propada, dobrodošel tak „regiment“ dobro organiziranih, odločnih in neustrašenih mladeničev, kateri se ne bodo bali stopiti zagrizenemu nasprotniku odločno nasproti. Kratko, ta izvrstna misel se ne sme kar tako zlepa v nemar pustiti. Zatorej vas pozivljam, mladeniči, katerim je mar prevzeti častno nalogo, biti pravcati narodni vojak, naj se prej ko prej odzove navodilu zgoraj omenjenega mladeniča. Torej združeni kot en mož na branik proti ljutemu sovražniku! Na zdar!

Fant iz fare.

Skočidol. Kar se tiče nemške kulture, so pa naši nemčurji res nad vsemi drugimi. Posebno čudne pojme imajo ti ljudje o pomenu božične noči. Pri njih je menda božična noč zato, da se gre najprej v gostilno, se tam pošteno nažre, potem se gre stat pred cerkev, med tem ko je vsak pošten človek pri maši ali pa doma za variha, po polnočnici zopet v gostilno in tam se žre naprej do nezvesti. Kakšne so potem posledice, si vsakdo lahko misli. Da je tako, pokazalo se je na zadnji božični večer. Nemčurjski zelenci, menda iz Vernberga, ali odkod, so se ga tako nasekali, da so se potem ob kakih treh po noči pošteno stepli, da so se še drugi dan videle krvave sledi na snegu. Ko so hodili na božič ljudje k maši, so začudeni gledali krvavi sneg in so mislili, da nam je v Skočidolu zmanjkalo mesa, da smo morali ponoči klati prašiče. Tega seveda niso vedeli, da so se prašiči sami klali. Sicer ima pa nemčur ravno tako kri, kakor prašič, kajti drugače ne bi take svinjarije uganjali. Da

se gode takšne stvari, se imamo zopet edino zahvaliti nemčurski pravici. Slavna policija, kje si, kadar te je treba? Policijska ura, kje si v nemčurskih gostilnah? Ko bi se natanko držala policijska ura, bi ne prišlo do take pijanosti in tudi ne do pretepa, ali naši nemčurski gostilničarji se čutijo že od vseh postav odvezani. Da pa trpi občinska uprava tako izzivajoče preziranje postav, pokaže jasno, da podpira dotične gostilničarje v poslabševanju morale. Kakšen strah bi bil, ko bi se kaj takega zgodilo pri kakem slovenskem gostilničarju, recimo pri Hriberniku. Kaj bi bilo tam. Ob dvanajstih „Motl“ s sabljo pred vrati, drugi dan ovadba, tretji dan kazen. Plačati ali pa sedeti! Seveda Slovenci ne smejo biti čez dvanajsto uro pokonci, ker se ne stepejo. Kdor se stepe, tisti ima to pravico, pa tisti, ki trobi v županov rog in spoštuje gospoda „sekreterja“. Kaj je obljubil župan, ko je nastopil svoje mesto? Obljubil je, da bo pokoren cesarju, varoval postave in skrbel za dobro vseh občanov. Vidi se, kako je pokoren cesarju, ker tako spoštuje državne in deželne postave in varuje pred krivico vse občane. Našim nemčurskim glavam pa povemo danes, da ima vsak pes več časti v sebi, kakor oni. Tistim pa, kateri so se na sveti večer klali, svetujemo, da prirede na kaki šudmarški veselici javno klanje, da bode nemčurstvo izvedelo, kakšne junake ima med seboj.

Škočidol. Že lansko leto smo poročali o naši šoli. Kakšna razburjenost je bila med učitelstvom, češ, da smo pisali golo laž, čeprav so bile le stvari, katere so prej učitelji sami pravili. Zopet se je pokazala prav lepa cvetka naše šole. Pred kratkim je namreč neki učenec drugega zabodel z nožem, da so morali ranjenca prepeljati v bolnišnico. Škoda, da je železnica že dodelana. Lahko bi mi naše otroke kar k barabam pošiljali, kaj takega bi se še tam tudi naučili, pa še šolskih naklad ne bi bilo treba plačati.

Borlje. Pri občinskih volitvah, dne 29. decembra m. l., je bilo izvoljenih 9 odločnih našincev in 3 nasprotniki. Našinci so v Borljah: Jakob Pfeifer p. d. Kurej, Jurij Assinger, Janez Jost p. d. Levk, Luka Ravtar p. d. Mežnar in Jurij Wiltschnig p. d. Jost. V Goričah: Tomaž Pip p. d. Jurnovc, Matija Fric p. d. Ribič, Mart. Pfeifer p. d. Ferlič in France Pfeifer p. d. Lenček. Nasprotniki so: Urh Popotnig p. d. Druml v Goričah, Alojzij Dekan p. d. Ožegič na Vidničah in Rupert Pock p. d. Bokšič v Borljah. — Z veseljem moram poudariti, da so sedaj Goričani in Borljani prvokrat združeno volili. Združil in združene je vodil krščanskonarodni duh. V tem duhu smo se po volitvah zbrali v gostilni g. župana Jurija Assinger ter navdušeno zapeli slovenske narodne pesmi, zlasti radikalne narodne pesmi smo tudi radikalno zapeli. Dopisnik „Grazer Tagblatta“ pravi, da so pri nas zmagali radikalni Slovenci. Le potolaži se, ubogi dopisunček, svojo radikalnost bomo še-le v treh letih prav pokazali s tem, da bomo tudi radikalno pometli... V tem navdušenju smo se razšli z besedami: Na svidenje na tem bojnem polju v treh letih k zmagi na celi črti! — Dne 9. prosinca se je vršila volitev novega občinskega predstojništva in izvoljeni so bili našinci: Jakob Pfeifer p. d. Kurej v Borljah županom, prvim občinskim svetovalcem Matija Fric p. d. Ribič v Goričah in drugim svetovalcem Jurij Assinger v Borljah, prejšnji župan. Ta dan so bili tudi izvoljeni zastopniki v krajni šolski svet, in sicer vsi najradikalnejši našinci: Luka Ravtar p. d. Mežnar, Janez Jost p. d. Levk v Borljah, France Pfeifer p. d. Lenček, Tomaž Rogi p. d. Matenč v Goričah in župnik Martin Krejči. Dne 11. prosinca je bil z vsemi glasovi razun lastnega izvoljen načelnikom krajnega šolskega sveta župnik Martin Krejči in njegovim namestnikom Tomaž Rogi p. d. Matenč v Goričah. Živeli naši narodni krščanski volilci! Slava jim!

Iz Zilske doline. Pustne dni vršili se bodo pri nas shodi, na katerih mislimo kandidirati blizu 11 kandidatov za državni zbor. Zagotovimo jih, da je njih izvolitev „stranskega pomena“ za nas. Zahtevamo samo, da hodijo na Kranjskem od kraja v kraj, iz vasi v mesta, in poučujejo ljudi z njim prirojeno politično spretnostjo — da živijo. Predstavljati se kandidatom ni treba; poznamo jih že po njih — taktičnih potezah, katere so zapečatili dne 1. grudnia 1906.

„Episcopus in partibus — per omnia saecula saeculorum.“

Na Brdu v Zilski dolini imajo sedaj, kakor sem izvedel, „foršritlih gesint“ krajni šolski svet, kar se kaže že v tem, da leži pred šolo ves sneg, kakor ga je Bog dal; ravnotako tudi na strehi. Pred oknom drugega razreda je sklad drv, pokrit s snegom, kar oboje v prav „foršritlih“ smislu razširja svetlobo v omenjenem razredu po besedah: „Blagor jim, kateri ne vidijo

in vendar verjamejo.“ S takimi rečmi pečati se, sedaj ne utegnejo, ker bodo vendar enkrat že občinske volitve. Slovenci so sklenili, pustiti šolo fotografirati in se potem obrniti na mero-dajne faktorje v Šmohoru. Zadosti!

Brda na Zili. (Občinske volitve za našo občino še niso razpisane), med tem ko imajo vse druge občine naše okolice svoje občinske odbore že potrjene. Ali naši nasprotniki še niso dosti organizirani in pripravljeni, da bi udarili po nas Slovencih in nas — požrli? Kakor čujemo, nas v ustih že imajo, a požreti nas ne bodo mogli, če naši volilci ne bodo — figamožje. Govorijo namreč, da je njim zmaga gotova. S tem hočejo naše volilce prestrašiti, da bi doma ostali na dan volitve. Povedano naj bo našim nasprotnikom, da tudi mi znamo glasove šteti in vemo, da naše „krševce“ prokleta zebe. Ne verjemite torej našim nasprotnikom! Kristus je rekel: „Varujte se lažnivih prerokov, kateri pridejo v ovčjih oblekah k vam, znotraj pa so zgrabljeni volkovi.“ Da v naši občini tako dolgo niso volitve, krivo je to, da so bili volilni zapisniki nepravilno sestavljeni, dasiravno sedijo v občinskem odboru tudi študirane glave. Čudimo se, da te liste tako dolgo popravljajo. Ali se res „Blica“ tako bojite? Mi vstajamo in vas je strah!

Bolnica usmiljenih bratov v Št. Vidu je izdala svoje letno poročilo za l. 1906, iz katerega posnemamo sledeče podatke: Od l. 1905 je ostalo v bolnici 66 bolnikov. Od 1473 v preteklem letu sprejetih bolnikov je bilo po veri 1950 katolikov, 22 protestantov in 1 kalvinist. Od bolnikov, oskrbovanih v teku leta 1906, je bilo odpuščenih 1010 (65,63%) ozdravljenih, 347 (22,54%) zboljšanih in 35 (2,27%) neozdravljenih, 78 (5,07%) bolnikov je umrlo in 69 ostalo v oskrbi. Ako odštejemo od skupnega števila 1539 oskrbovanih in 78 umrlih še 21 vsled starosti obolelih z 10 umrlimi, kakor tudi 30 tuberkuloznih s 16 umrlimi in 3 umirajoče privedene, ostane 1475 bolnikov z 49 umrlimi, toraj 3,33 odstotkov zamrlih. Število oskrbovanih dni znaša 27.528, torej odpade na enega bolnika 17,9 dni. Vsak dan je bilo oskrbovanih povprečno 75,41 bolnikov. Za brezplačno zdravljenje kakor tudi za odstranitev zob in obvezo ran oglasilo se je v preteklem letu vsak dan veliko bolnikov. Glede sprejetja v bolnico opozarjamo na to, da naj bolniki pri prihodu v bolnico prinesejo s seboj vedno kako listino. Na ostarele in neozdravljive bolnike se ne more ozirati radi pomanjkanja prostora. Vodstvo bolnice izreka pristrčno zahvalo v svojem kakor tudi v imenu ubogih bolnikov p. n. oblastvom, vsem blagim dobrotnikom in podpornikom bolnice za njihovo naklonjenost in podeljene podpore ter prosi tudi vnaprej bogate podpore, da bo mogoče vedno zadoščevati vsem človekoljubnim in zdravstvenim zahtevam.

Izpod sv. Rozalije. V novem letu bodo baje imele šivilje več dela, ker se govori, da bodo nekateri možje po volitvi začeli nositi janke. Nekateri mislijo, da so že prej nosili spodnje. Ker je pa veliko moških na Koroškem, ki bi se jim zelo dobro podale janke, bi se moglo priporočati barantija z jankami. Slovenke bi dale stare ponošene po ceni in dobre bi bile za možje, ki niso možje. Zdaj bomo vsaj lahko spoznali take in se ne bomo več tako motili ko doslej, ko smo mislili, da je kateri mož, pa se je pokazalo, da ni bil. — Še druga kupčija bi se izplačala, namreč z — nemškimi cuceji. Morali bi imeti vtisnjeni besedi: nemška špraha — nemški rajh — in vpisana imena znanih hajlovcev, nemških gospodov ali nemčurjev iz bližine. Prepričani smo, da bodo celo nekateri kmeti, ko izvedo za take cunje, prodali vse, kar imajo, in kupili cuceje sebi, otrokom in družini, ker mislijo, da je človek brez nemškega cuceja nesrečen, če pa nemški četudi prazen cucej ima, je sreča njegova popolna. Čuditi je se, da v Dobrlivasi te robe še niso ponujali v štacuni, kjer se postreže z vsem, kamor tako radi zahajajo Slovenci. Če na Nemškem izvedo, kako je ta stvar tu pri nas v časti, bo brž odprl novo trgovino trgovec iz Berolina za Dobrlivas in okolico dve uri na okoli.

Tinje. V tukajšnjem arhivu se nahaja pri cerkvenih računih sledeča slovenska pobotnica iz 18. stoletja, ki kaže, da se takrat svojega materinega jezika še niso tako sramovali kakor dandanes. Glasi se: „Da jsem spoda pod šriban za mavanje tega Tinskaga krisha per lipi 5 R 3 kr Rihtik prevsev, tu prizhujem. U Tinieh te 5 den Miesenza junia 1798. Josep Tishler.“

Velikovec. (Slovenski potovalni učitelj na delu.) V roke smo dobili zanimivo pismo slovenskega potovalnega učitelja Šumija, katero je pisal nekemu županu v okolici radi bodoče kandidature v državni zbor. Gotovo se ne motimo, da so dobili vsi župani velikovškega okraja enako pismo. Da Slovenci zvedo, kako v njihovo korist deluje

slovenski potovalni učitelj, objavimo pismo v slovenskem prevodu doslovno. Glasi se: „Cenjeni gospod —! Za bodoče državnozbornske volitve se namerava postaviti g. Nagele kot kandidat. Za vsakega drugega kandidata bi bil hud boj in izvolitev negotova! Žal, da se Nagele brani sprejeti mandat. Da se ga pridobi za sprejem mandata, naj se sestavi deputacija, da se mu še enkrat in nujno sprejem položi na srce. Prosim Vas najprijazneje, ukrenite, da se iz Vaše občine dva zaupnika čisto gotovo udeležita deputacije v soboto dne 5. t. m. Snidemo se ob polu-odnajstih predpoldne pri Oberhammerju. V Velikovcu, dne 2. 1. 07. Srčen pozdrav, Schumy.“ Nerazumljivo nam je, kako pride ravno slovenski potovalni učitelj do tega, da agitira za Nemca! Slovenski kmet, z žuljavimi rokami si zaslužiš tiste denarje, s katerimi plačuješ svojega potovalnega učitelja. Ta pa ti hoče izbirati Nemca za zastopnika! Nemec še ni imel nikoli srca za Slovence. Nemci delujejo na to, da bi kmalu izginil slednji Slovenec iz Koroške. Tega nas uči dolgoletna žalostna izkušnja. Z agitacijo za nemškega kandidata si pač g. Šumi ne bo pridobil zaupanja pri slovenskem ljudstvu. Dobro, da ga poznamo! Mesto, da bi delal za gospodarski napredek ljudstva, kateremu je postavljen za učitelja, pa se spušča v agitacijo za ljudi in stranko, ki je nam Slovincem najbolj sovražna. Deželni odbor vprašamo, zakaj je g. Šumi nastavljen in plačan? Žalostno, da nam lastni sinovi v družbi Nemcev postavljajo vislice, na katerih je napis: narodna smrt koroškim Slovincem!

Velikovec. Predpustna veselica se bo vršila v „Narodnem domu“ tudi letos, in sicer dne 3. svečana. Na sporedu je predpustna igra, šaljiv govor, tamburanje, srečolov in petje. Prosto-voljne dobitke za srečolov (tombola) sprejema č. g. J. Dobrovc, kanonik.

Velikovec. Letni občni zbor „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Lipa““ se je zadnjo nedeljo nad vse pričakovanje jako dobro obnesel. Zborovalni prostori so bili do zadnjega kotička polni. Kot govornik je nastopil č. g. dr. L. E. iz Celovca, ki je na jako spreten način razlagal, kaj so prostozidarji, kak namen imajo, in podprl tudi z zgledi, kako krive in pogubonosne nauke trosijo med človeško družbo. Iz tajnikovega in blagajnikovega poročila povzamemo, da je društvo do sedaj jako pridno delovalo, in vključ precejšnjim stroškom v znesku K 122'08, je ostalo v blagajni še K 69'92 gotovine. V odbor so se izvolili večinoma stari odborniki, ki so nam porok vsled dosedanjega delovanja, da bodo tudi v prihodnjem letu vodili društvo po pravi poti. Na novo je pristopilo 21 udov, tako da šteje društvo do sedaj 96 članov in članic, kar je za naše razmere in za kratek čas društvenega obstanka gotovo zelo veselo znamenje. Za kratek čas so nam nad vse izborni skrbeli vrli tamburaši iz Zagreba, ki so svirali tako ubrano in dovršeno, da smo naravnost strmeli. Vsa čast in priznanje jim gre za ta prelepi užitek. Prvokrat so nastopili tudi naši domači pevci in pevke, ki so menjaje se s tamburaši razveseljevali s svojimi milimi glasovi zborovalce. Občni zbor nam je pokazal, kako potrebno je bilo društvo. Slovenci in Slovenke, le naprej, da po izobrazbi dosežemo tudi boljšo bodočnost!

Št. Peter pri Velikoven. „Štajercu“ še zdaj naše občinske volitve ne dajo pokoja. Napadel je v zadnji številki naš občinski odbor. Očita mu, da je premalo skrbel za občinske uboge in sirote, da ni skrbel za javni red, ker ni odstranil divjih zakonov. Nato odgovorimo le toliko, da imamo občino šele tri leta v svojih rokah. Če je tedaj še marsikaj krivega v občini, tedaj nam ni mogoče tega v treh letih popraviti, kar so Štajerčevi prijatelji zakrivali v desetletjih. Opomnimo le, da moramo cerkveni dolg, kateri bi imel že davno poravnati biti, za našimi nasprotniki v občinskem odboru še zdaj poravnati. Hvali se „Štajerc“, da brez njegovih ljudi ne moremo gospodariti, ker smo dva od njih v občinski odbor in tri v krajni šolski svet volili. Možje, katere smo v krajni šolski svet volili, so popolno našega mišljenja, in zato jih „Štajerc“ ne more med svoje šteti. Če smo pa dva nasprotnika v prvem razredu v občinski odbor volili, smo to storili, ker hočemo biti bolj pravični kot naši nasprotniki, ker jih nočemo pustiti brez zastopstva. Če pa hoče „Štajerčev“ dopisnik, da posnemamo njegove prijatelje, kateri tam, kjer imajo večino, našim nobenega zastopnika ne pustijo, moremo njegovo željo v treh letih tudi spolniti. Sicer se pa „Štajerčev“ prijatelj pri nas zastonj trudi, ker stranka, katera pošlje 90 našim volilcem 5 svojih nasproti, more v občini do večine priti le z nadčloveškim trudom, katerega pa njena stvar ni vredna. Očita nam dalje „Štajerc“, da se naš župnik sramuje, ker se ni pustil v občinski odbor voliti. Gotovo bi bilo

„Štajercu“ ljubše, da bi se bil dal voliti, da bi nas mogel obsipati s „farškimi hlapci“. Ni se pa pustil voliti, ker ve, da smo sami dosti razsodni, da si gospodarimo. V občinah, kjer gospodujejo „Štajerčevi“ prijatelji, je seveda potrebno, da imajo variha v osebi nemško-nacionalnega učitelja, ker sami niso zmožni, da bi se vodili. Vas poznamo.

Št. Tomaž. V preteklem letu 1906 je bilo v naši župniji rojenih 17 otrok, in sicer 6 zakonitih in 11 nezakonitih. Poročenih je bilo 6 parov. Umrlo pa je 15 oseb, in sicer 8 otrok in 7 odraslih.

Škocijan. Da se pred volitvami večkrat kaj smešnega zgodi, je znano. Tako je bilo tudi pred volitvami za Škocijan. Tamošnji, komaj došli učitelj se je na vse mogoče načine trudil, da bi nemčurji v katerem, vsaj v drugem, razredu zmaga, kar se jim pa ni posrečilo. Hodil je od hiše do hiše in pobiral pooblastila. Pa smola! Ravno je nagovarjal kmeta v B., da mu da pooblastilo. V tem trenutku pa prideta g. kaplan in sosed k isti hiši in učitelj ni vedel boljšega, kot da se je skril v bližnjo shrambo. Pa še celo dvakrat je moral poljubiti prag, predno ga je smel prestopiti in se skriti.

Iz Zgornjih Libuč. Naš cerkveni ključar in mežnar sta se nekaj malega sprla in sporekla, in posledica je, da od ponedeljka, 14. t. m., sem molčijo v stolpu zvonovi. Navajeni smo vaščani ob svojem času angelsko češčenje moliti, ali ker ne slišimo ne jutrnice, ne opoldne, ne večernice zvoniti, se lahko na molitev pozabi. Večji zvon je pred leti častivredni in nam naklonjeni, zdaj že umrli oče Najberš daroval na lastne stroške pod pogojem, da se mora vsak dan zvoniti z njim. Kaj poreče njegov naslednik, ko ne sliši več tega glasu. Je resnica, pa žalostna zadost, da se take malenkostne mržnje zanesejo celo v cerkvena opravila. Želimo kmalu sporazumljenja. Vaščani.

Iz Pliberka. Nekateri Pliberčani pokazujejo jako lepo svoje mišljenje nasproti kmetom. Mesto da so prijazni kmetom, svojim odjemalcem, jih šele po strani gledajo ter pravijo, da ne marajo občeovati z njimi v njihovem jeziku in na slovensko zahtevo ne prodajati. Neki Pliberčan se je celo izrazil v gostilni vpričo kmetov, da je „Bleiburg alldeutsch und bleibt deutsch.“ Temu svetujem, ker je obrtnik, da naroči iz nemškega „rajha“ par nemških kmetov, da bodejo potem v „nemški“ Pliberk samo Nemci zahajali. Čudno, da Slovencev iz prodajaln ne mečejo, ker jim tako smrdimo, in da še niso sklenili kake postave, vsled katere bi se tem „prokletim bindišarjem“ prepovedalo stopiti čez prag „vsenemškega“ Pliberka. Gotovo se bojijo, da bi na kak tržen dan, ko vse v Pliberku slovensko govori, tudi meščanje tedaj znajo slovensko, kak tujec ne misli, da je Pliberk slovensko mesto. — „Bleiburg ist alldeutsch und bleibt deutsch“, samo meščanje so skoraj izključno le slovenske krvi, in tega se sramujejo.

Šmarjeta nad Pliberkom. Ravno kar že drugokrat slišim praviti, da g. Obletan, gostilničar v Libučah, dolži mene onega dopisa v št. 51 „Mira“ o plesu v Libučah. Kdor meni to dokaže, dobi takoj 1000 kron iz mojega žepa. Jaz lahko s prisego in tudi s pričami dokažem, da še do danes nisem niti besede v „Miru“ pisal zoper Libučane. G. Obletan, dokler mi sodnijskim potom ne dokažete, da sem jaz pisal omenjeni dopis, ostanete v mojih očeh lažnik in obrekovalec. Pozivljam vas naravnost, da me izročite sodniji. V Šmarjeti, 17. prosinca 1907. Jožef Krof, kmetski sin.

Živnostenska banka. Predsednik živnostenske banke, cesarski svetnik Dimmer, je vsled svoje visoke starosti 82 let in svojega slabega zdravja odložil mesto predsednika in uda načelstva. Kljub temu, da se je načelstvo potrudilo odvrniti ga od tega sklepa, vstraja on pri svoji odločitvi. Načelstvo je vzelo to odločitev z obžalovanjem na znanje ter izreklo cesarskemu svetniku Dimmerju svojo zahvalo za njegovo dolgoletno uspešno delovanje. Cesarski svetnik Dimmer je bil 27 let predsednik te banke ter eden njenih ustanoviteljev. Načelstvo živnostenske banke bavilo se boče v svoji prihodnji seji z volitvijo novega predsednika.

Društveno gibanje.

Lipa nad Vrbo. Dne 27. prosinca 1907, ob 6. uri zvečer, priredi društvo „Sloga“ v Podravljah v gostilni gospe Šusterjeve v Lipi jako zanimivo večerno veselico, pri kateri se bo predstavljala šaloigra: „Županova Micka.“ Pri veselici sodelujejo društveni tamburaši in strmski pevski zbor. Vstopnina 20 vinarjev za osebo. Za mnogoštevilni obisk vabi odbor.

Podljubelj. Dne 3. februarja priredi tukajšnje kršč.-soc. delavsko društvo v prostorih gosp. Valentina Maurerja veliko predpustno veselico. Na sporedu je petje delavskega zbora, tamburanje in šaljiva igra „Kmet Herod“.

Slov. kat. izobraževalno društvo „Zila“ na Zilski Bistrici priredi dne 27. januarja ob 6. uri zvečer pri Rihtiku v Zahomcu predpustno veselico s sledečim sporedom: 1. Tamburanje. 2. Petje. 3. Pozdrav predsednika. 4. Tamburanje. 5. Igra: „Trije tički“. 6. Prosta zabava in ples. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kat. slovensko izobraževalno društvo za Brdo in okolico v Zilski dolini ima v nedeljo, dne 27. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne v župnišču na Brdu svoj letni občni zbor. Dnevni red je jako zanimiv. Vse ude vabi k obilni udeležbi odbor.

Slov. kršč.-soc. bralno društvo za Škocijan in okolico napravi v nedeljo, dne 27. prosinca 1907, ob štirih popoldne v gostilni „pri Majarju“ v Škocijanu „Gregorčičev večer“ s slavnostnim govorom, deklamacijami in petjem. — Temu sledi domača predpustna veselica z dvema igrama („Dr. Vsezna in njegov sluga Stipko Tiček“ ter „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“). Začetek iger točno ob šestih zvečer. Vstopnina bo nizka, nadplačila se v društvene namene hvaležno sprejmejo. K prav obilni udeležbi vljudo vabi odbor.

Žvabek. Dne 27. t. m. se vrši po blagoslovu veselica v Luknarjevi gostilni s sledečim sporedom: Zborovanje čebelarkega društva. Veseliga: „Jeza nad petelinom in kes.“ Burka: „Kmet in fotograf.“ Vmes pojejo domači pevci in igra godba na lok.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Globasnici priredi dne 27. prosinca predpustno veselico. Na sporedu je petje, tamburanje in velika narodna igra

„Rokovnjači“.

Po igri prosta zabava in ples. Sicer se je igra že enkrat predstavljala (19. avgusta m. l.), ali na željo mnogih, in ker je igra sama na sebi res nekaj imenitnega, se ponovi. Vse prijatelje društva, domače in vnanje Slovence, posebno pa bližnja narodna društva vabimo, da se udeležijo polnoštevilo. Vstopnice bodo kolekovane z narodnim kolekom in stanejo: sedeži 1. vrsta 1 krono, 2. in 3. vrsta 60 vinarjev, stojišče 30 vinarjev. Začetek je ob pol štirih popoldne. Vrši se v „Narodnem domu“ (pri Šoštarju) v Globasnici. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene namene, se preplačila hvaležno sprejemajo. Če si kdo želi zagotoviti sedež (katere vrste?), naj se pismeno obrne na naše društvo.

Prevalje. Slov. kršč. delavsko društvo v Prevaljah priredi v nedeljo dne 27. januarja popoldne ob štirih svoj letni občni zbor z veseligrjo „Črevljari“ v treh dejanjih. Kmetje in delavci prihitite v prav obilnem številu. Vabi odbor.

Loterijske številke od 19. januarja 1907.

Linc 77 83 64 84 51

Trst 89 38 11 3 51

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za župnije Škofiče, Logavas, Št. Ilj in Otok, registrovana za druga z neomejeno zavezo, ima svoj

letni občni zbor

dne 27. prosinca 1907 v posojilničnih prostorih pri Krištofu v Škofičah, ob 3. uri popoldne, s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobranje računskega zaključka.
3. Izvolitev načelstva.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.

Odbor.

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica v Ločah bo imela

občni zbor

na Svečnico, dne 2. februarja t. l., popoldne ob 3. uri pri Pložu v Ločah

po sledečem sporedu:

1. Odobrenje letnega zaključka.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Razni nasveti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.

Ravnateljstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici bo imela svoj

letni občni zbor

dne 2. februarja 1907, ob 3. uri popoldne, pri Nežmanu v Zilski Bistrici s sledečim sporedom:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število glavnih deležev, se bo eno uro pozneje brezpogojno sklepalo.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadružnike

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah bo imela svoj

letni občni zbor

dne 14. svečana 1907, ob 10. uri predpoldne, v pisarni (proštniji) s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo delovanja l. 1906 in potrdilo letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število udov zastopanih, se bode eno uro pozneje sklepalo brez ozira na udeležbo.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Kupujte narodni kolek!

Oskrbništvo graščine Golie
pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Nekdo želi kupiti majhno posestvo na slovenskem Koroškem. Naslov se izve pri uredništvu tega lista.

Vinorejsko društvo v Ormožu

priredi v četrtek, dne 31. januarja 1907, v dvorani gostilne g. Antona Skorčiča

prvi vinski sejem.

Ponujala se bodo vina lanskega, prav dobrega pridelka, kakor tudi vina starejših letnikov iz vseh vinorodnih krajev ormoško-ljutomerskih gor.

Začetek ob 11. uri predpoldne.

Železniške zveze z Ormožem:

Iz Maribora odhod poštne vlaka ob 8:15 predpoldne.

Iz Ljubljane odhod poštne vlaka ob 5:09 predpoldne.

Prihod v Ormož ob 10:24 predpoldne.

Odhod iz Ormoža: ob 1:23 popoldne brzovlak na Pragersko, Maribor, Ljubljana;

ob 4:37 popoldne poštni vlak na Pragersko, Maribor, Ljubljana.

Ormož, v januarju 1907.

Za odbor „Vinorejskega društva“

načelnik: **Dr. J. Geršak.**

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudo priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitev itd. po najnižjih cenah.

 Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastonj.

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Slavonska biljevina

napravljena iz najboljših gorskih zelišč, izvrstno in z najboljšim uspehom deluje proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, hripavosti, težkemu dihanju, astmi, pljučnemu katarju itd.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena je franko na vsako pošto 2 stekleničici 3 K 40 vin., 4 stekleničice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 2 stekleničici se ne pošilja.

Prosi se, da se naročuje samo naravnost pri

P. JURIŠIĆU, lekarnarju
v Pakracu, št. 58 (Slavonija).

Prva in edina slovenska tvornica voščenih sveč na Spodnjem Štajerskem v Šoštanju

Lovro Pokorn

priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu posebno sedaj za svečnico svojo veliko zalogo voščenih sveč za cerkve, voščene zvitke, velikonočne sveče itd. ter vsa k tej obrti spadajoča dela. Zagotavljajoč najboljšo in najsolidnejšo postrežbo se najtopleje priporočam za obilna naročila z odličnim spoštovanjem vdani

Svoji k svojim! **L. Pokorn, svečar.**

Ohranitev zdravja je v prvi vrsti odvisna od zdravega želodca.

Vsakdo, ki nima teka, ki trpi na zgagi, slabi prebavi, zasliženjem želodca, zapčenosti in vsled tega na trudnosti in oslavljenju, ki ne more prenašati navadne hrane in po jedi toži vsled bolečin v želodcu,

prenapolnjenja, slabosti, napihnjenja, riganja, glavobola, in drugih želodčnih slabosti,

rabi z najboljšim uspehom že desetletja kot „Marijacejske kapljice“ obče znane in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

ki se izkažejo vsled svojega posebno tek vzbujajočega in želodec krepečega učinka povsod kot neprekosljive, kjer je treba okrepiti prebavila,

kakor pri malokrvnosti in bledičnosti in prebolevanju po težkih boleznih, ker je od okrepitve teka odvisno zboljšanje splošnega položaja.

Ker se pod imenom „Marijacejskih kapljic“ večkrat prodajajo posnetki, naj se zahtevajo vedno le Bradyjeve želodčne kapljice, katere imajo na zunanem omotu in navodu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis *C. Brady*

Najbolj varno pred posnetki pa je, ako se naravnost naroči pri edinem izdelovalcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I., Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpošilja šest steklenic za K 5.— ali tri dvojnate steklenice za K 4.50 franko in brez vseh drugih stroškov.

*** Trikrat odlikovan s srebrno svčtinjo. ***
J. Kopáč, svečar v Gorici,
ulica sv. Antona št. 7,
priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom ter g. trgovcem
pristne čebelno-voščene sveče
kilo po K 5.—. Za pristnost teh sveč jamči s svoto 2000 K.
Kadilo, steno, steklo za večno luč, sveče slabejše vrste, zvitke za pogrebe po dokaj nizki ceni.
Pošilja prosto embalaže in poštnine.

»Glasovir«

še dobro ohranjen, se odda za 120 kron. Več se izve v Šmihelu nad Pliberkom št. 11.

Vsestransko hvalo in priznanje dosegel je letošnji

Koledar za kmetovalca 1907.

Uredil deželni nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.

Prašičjereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, boleznih mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka.

Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Preračun v kile, orale in hektarje. Koledar, sejmi, in še mnogo drugega.

Vežan je letos v posebno močno platno.

Cena s pošto K 1.80, in se naroča pri

Ivan Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzetja se naj znesek naprej dopošlje.

Noben vesten gospodar naj ne bode brez tega prepotrebne koledarja.

Mizarskega učenca

sprejme takoj **Janez Ebner**, mizarski mojster v Celovcu, Sandwirtgasse 3.

Poštni hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

$$\begin{array}{r|l} 4 & 1 \quad 0 \\ \hline & 2 \quad 0 \end{array}$$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nalažanje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po $5\frac{1}{4}\%$ in na osebni kredit pa po 6% . Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uraduje se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalažanje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1,877.859.

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja, krmilno varstveno sredstvo, se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga primeša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Vojaška pisarna Emil Kokstein,

Graz, Stempfergasse 3.

Pojasnila, nasvete, proćnje, vloge, strokovnjaška mnenja itd. v vseh vojaških zadevah.

Vsem, ki se čutijo opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moć. Već kot 3000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastonj in poštnine prosto **Bauer & Cie, Berlin SW 48,** in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.